

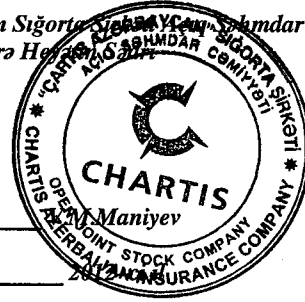
Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidmətinin
rəisi

N.C. Xəlilov
21 sentyabr 2012
[Signature]

Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkətinin Səhmdar
Cəmiyyətinin İdarə Heyəti

«08» avqust

**PİVƏ İSTEHSALI MÜƏSSİSƏLƏRİ ÜÇÜN MÜLKİ
MƏSULİYYƏT SİĞORTASI**

QAYDALARI

MÜNDƏRİCAT

MÜNDƏRİCAT	2
SIĞORTA SİNFİ	3
ÜMUMİ ANLAYIŞLAR	3
ÜMUMİ MÜDDƏALAR	4
Maddə 1. SIĞORTANIN ƏHATƏ ETDİYİ ƏRAZİ	4
Maddə 2. SIĞORTAÇININ HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ	4
Maddə 3. SIĞORTALININ HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ	5
Maddə 4. SIĞORTA HADİSƏSİ BAŞ VERDİKDƏ SIĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ	4
Maddə 5. SIĞORTA MƏBLƏĞİ	6
Maddə 6. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANMASI, ƏLAVƏ VƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ, XİTAM VERİLMƏSİ	6
Maddə 7. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİ	8
Maddə 8. ZƏRƏRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ	8
Maddə 9. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HESABLANMASI QAYDASI	8
Maddə 10. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI VƏ ŞƏRTLƏRİ, SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİ ÜÇÜN TƏLƏB OLUNAN SƏNƏDLƏR	8
Maddə 11. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİNDƏN İMTİNANIN ƏSASLARI	9
Maddə 12. SUBROQASIYA HÜQUQU	10
Maddə 13. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN QAYDALAR ÜZƏRİNDƏ ÜSTÜNLÜYÜ	10
Maddə 14. XÜSUSİ ŞƏRTLƏR	10
Maddə 15. İŞ SİRLƏRİNİN GİZLİ SAXLANILMASI	10
Maddə 16. MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ QAYDASI	10
Maddə 17. SANKSİYALARA DAİR MADDƏ	10
ÜMUMİ ŞƏRTLƏR	
HİSSƏ A - ŞƏRTLƏR	12
HİSSƏ B – İSTİSNALAR VƏ MƏHDUDİYYƏTLƏR	22
XÜSUSİ ŞƏRTLƏR	
HİSSƏ A – SIĞORTA HƏCMİ	24
HİSSƏ B – İSTİSNALAR VƏ MƏHDUDİYYƏTLƏR	27
XÜSUSİ ŞƏRTLƏR (2010) - PEŞƏKAR SIĞORTA ZƏMANƏTİ	34
NEFT VƏ QAZ KƏŞFİYYAT VƏ İSTEHSAL SAHƏSİNDƏ MÜLKİ MƏSULİYYƏT SIĞORTASI ÜZRƏ TARİF DƏRƏCƏLƏRİNİN HESABLANMASI	22

SİĞORTA SİNFİ

Bu sığorta qaydaları ilə müəyyən olunan sığorta növü ümumi mülki məsuliyyət sığortası sinfinə aiddir.

ÜMUMİ ANLAYIŞLAR

Sığorta müqaviləsi - sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşıdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi razılaşmadır.

Sığortaçı - sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda qanunvericiliklə və ya müqavilə ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan sığorta müqaviləsinin tərəfidir.

Sığortalı - sığorta haqqı ödəyən, sığorta obyektinin sığorta etdirilməsində sığorta marağı olan sığorta müqaviləsinin tərəfidir.

Sığorta olunan - əmlak mənafevləri sığorta müqaviləsi əsasında sığortalanan şəxsdir.

Faydalanan şəxs - sığorta qanunvericiliyinə və ya sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişini almaq hüququ olan şəxsdir. Sığorta müqaviləsində faydalanan şəxs qismində başqa şəxs nəzərdə tutulmamışdırsa, sığortalı və (və ya) sığorta olunan faydalanan şəxs sayılır.

Sığorta obyekt - sığortalının, yaxud sığorta olunanın qanunazidd olmayan hər hansı əmlak mənafevidir.

Sığorta predmeti - sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafevlərinin aid olduğu fiziki şəxs, əmlak və ya haldır.

Qismən sığorta - müqavilədə müəyyən edilmiş sığorta məbləği sığorta dəyərindən az olduğu halda (qismən sığorta halında) sığortaçı zərərin əvəzini sığorta məbləğinin sığorta dəyərinə olan nisbətində ödəyir.

Azadolma məbləği - sığorta hadisəsi nəticəsində yaranan itkilərin və ya dəyən zərərin sığorta təminatı ilə əhatə olunmayan və sığortalının üzərində qalan hissəsidir. Azadolma məbləği hər bir halda sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq müəyyən edilən sığorta ödənişi məbləğinə təbiiq olunur. Sığorta müqavilələrində şərtli və ya şərtsiz azadolma məbləği müəyyən oluna bilər.

Ø **Şərtli azadolma** - məbləğinin nəzərdə tutulması halında, sığorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin həcmi həmin məbləğdən çox olduqda zərər məbləğindən azadolma məbləği çıxılır.

Ø **Şərtsiz azadolma** - məbləği nəzərdə tutulduqda həmin məbləğ hər bir halda zərər məbləğindən çıxılır.

Sığorta haqqı risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

Sığorta məbləği - Sığorta məbləği sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin son həddidir.

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və digər normativ-hüquqi aktlara uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1. SİĞORTANIN ƏHATƏ ETDİYİ ƏRAZI

Tərəflərin başqa cür razılaştığı və belə razılaşmanın Sığorta müqaviləsində təsbit olunduğu hallar istisna olmaqla, sığorta Azərbaycan Respublikasının ərazisini əhatə edir.

TƏRƏFLƏRİN HÜQUQLARI VƏ VƏZİFƏLƏRİ

2. Sığortaçının hüquq və vəzifələri:

2.1. Risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalıdan sığorta haqqını tələb edir.

2.2. Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə sığortaçı onun ödənilməsi üçün ilk hissəsi ilə bağlı sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən, digər hissələrlə bağlı isə ödəmə tarixindən 1 aydan gec olmamaq şərti ilə yazılı surətdə 15 günədək müddət müəyyən edə bilər.

2.3. Sığortaçı sığortalanmış risklər üzrə müqavilədə müəyyən edilmiş sığorta məbləği həddində öhdəlik daşıyır.

2.4. Sığorta məbləğlərini, sığorta riskləri, sığorta risklərindən istisnaları və (və ya) sığorta təminatında məhdudiyyətləri müəyyən edir.

- 2.5. Sığortalıdan riskinin dərəcəsinə və yaxud sığorta hadisəsi ilə bağlı şəraiti müəyyən etmək üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan hallar və ya sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində bu hallarda baş verən dəyişikliklər barədə bildiyi və ya bilməli olduğu məlumatları verməsini tələb edir;
- 2.6. Bu qaydalarla nəzərdə tutulan şərtlərin sığortalı tərəfindən yerinə yetirilməsini tələb edir;
- 2.7. Sığorta hadisəsinin baş verməsi səbəblərini araşdırmasına sığortalı tərəfindən maneçilik törədilməməsinə tələb edir;
- 2.8. Sığortalının sığorta hadisəsi yaranmasına yönəldilən qərəzli hərəkətləri və ya sığorta hadisəsi ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayətlər törətməməsinə tələb edir;
- 2.9. Sığortalının sığortalanmış əmlakın xilas edilməsi (qorunub saxlanması) və ya ona dəymiş zərərin azaldılması üçün lazımı və mümkün tədbirləri görməsini tələb edir;
- 2.10. Sığorta predmeti və hadisəsi barədə sığortalıdan aydın və düzgün məlumat verməsini tələb edir, sığortalının bildirdiyi məlumatın yanlış və ya yarımcıq olması məlum olarsa:
 - 2.10.1. Sığortalı bu hərəkəti qəsdən etmişdirsə, sığortaçı vəziyyəti öyrəndiyi tarixdən etibarən sığorta müqaviləsinə ləğv edə bilər və sığorta hadisəsi baş verərsə, ödəniş verməkdən imtina edə bilər.
 - 2.10.2. Sığortalı hərəkətinin qəsdən etmədiyi müəyyən olarsa, sığortaçı vəziyyəti öyrəndiyi tarixdən etibarən sığorta müqaviləsinə ləğv edə bilər və ya həmçinin sığorta müqaviləsinin şərtlərini dəyişdirə və ya əlavə sığorta haqqı almaqla sığorta müqaviləsinə qüvvədə saxlaya bilər.
- 2.11. Bu qaydalarda nəzərdə tutulan şərtlərin sığortalı tərəfindən yerinə yetirilməməsi nəticəsində dəyən zərərin əvəzinin ödənilməsindən imtina edir;
- 2.12. Sığorta hadisələri təsiri nəticəsində sığortalının əmlak mənafeələrinə dəyən zərərin əvəzinin tam və ya qismən ödənilməsi miqdarında sığorta ödənişini həyata keçirir.
- 2.13. Sığortaçı sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalıdan sığorta riskinin müəyyən olunması və sığorta haqqının hesablanması üçün zəruri və ona məlum olan bütün halları və məlumatları tələb edir və əlavə zəruri məlumatların siyahısını tərtib edərək, yazılı müraciət formasında sığortalıya göndərir.
- 2.14. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçı hadisədən xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində qanunvericiliyə uyğun olaraq, həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir.
- 2.15. Sığortaçı sığorta ödənişini sığorta məbləği həddində həyata keçirir.
- 2.16. Sığortaçı sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini verir.
- 2.17. Sığorta hadisəsi kimi tanıma bilən hadisə və ya hal baş verdiyi anda sığorta marağı mövcud olmadıqda həmin hadisə və ya hal sığorta hadisəsi hesab edilmir və sığortaçı sığorta ödənişi üzrə vəzifələrinin icrasından azad edilir.
- 2.18. Sığortaçı sığortalının aşkar yazılı təkidə seçilən təkrarsığortaçının öz öhdəliklərini icra edə bilmədiyi həddə müvafiq sığorta müqaviləsi üzrə vəzifəsinə yerinə yetirməkdən azad edilir.
- 2.19. Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği sığorta dəyərindən az olduğu halda (qismən sığorta halında) sığortaçı zərərin əvəzini sığorta məbləğinin sığorta dəyərinə olan nisbətində ödəyir.
- 2.20. Sığortalının bu sığorta qaydaları ilə razı olduğunu təsdiq etməsi şərti ilə sığortalıya sığorta müqaviləsi verir.
- 2.21. Sığorta müqaviləsi itdikdə və ya məhv olduqda sığortalı və ya sığorta olunan onun dublikatını sığortaçıdan şifahi və ya yazılı şəkildə tələb edə bilər. Bu tələbin yazılı şəkildə daxil olduğu tarixdən etibarən 3 iş günü müddətində sığortaçı sığortalını və ya sığorta olunanı müqavilədə başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, öz hesabına müvafiq sığorta müqaviləsinin dublikatı ilə təmin edir.
- 2.22. Sığortaçı sığorta predmeti barəsində sığortalı tərəfindən aydın və düzgün məlumat verilməsini tələb edir. Bu məlumatlarla bağlı sığortalı tərəfindən qəsdən yanlış məlumat verilsə sığortaçı sığorta predmetinin sığorta müqaviləsində göstərilmiş dəyərini qəbul etməyə bilər.
- 2.23. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən müstəqil auditor tərəfindən təsdiqlənmiş illik balans və fəaliyyətinin illik yekunlarına dair maliyyə nəticələri ilə sığortalının tanış olmasını təmin edir.
- 2.24. Sığortalını sığorta şərtləri ilə, yaxud könüllü sığorta müqaviləsinin əsaslandığı sığorta qaydaları ilə tanış edir.
- 2.25. Sığorta müqaviləsi bağlayarkən sığortaçı sığortalanan predmetə baxış keçirə, fiziki və texniki xüsusiyyətlərini müxtəlif vasitələrlə təyin etməklə, sxem və cizgilər tərtib etməklə, foto və video çəkilişlər apararaq onu qiymətləndirə, lazım gəldikdə isə onun həqiqi dəyərini müəyyən etmək məqsədilə sığorta qanunvericiliyinin tələblərini nəzərə almaqla müstəqil ekspert təyin edə bilər.
- 2.26. Sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlakı, həmçinin sığorta risklərini bilavasitə özü və ya sığorta qanunvericiliyinin tələblərini nəzərə almaqla təyin etdiyi sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən müvafiq şəxs, yaxud müstəqil ekspert vasitəsilə qiymətləndirə bilər. Bu halda müstəqil ekspertlər və sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən şəxslər bununla bağlı sığortaçının malik olduğu bütün hüquqlardan istifadə edə bilərlər.
- 2.27. Sığortaçı 6.8-ci bəndində qeyd olunan hallar mövcud olarsa sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verir.
- 2.28. Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda və müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan sığortaçı digər tərəfi bu barədə xəbərdar edir və ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandıraraq yazılı bildiriş göndərir.
- 2.29. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçıya məlumat vermiş sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, həmçinin faydalanan şəxs hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə sığortaçı qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırır.
- 2.30. Sığortaçı (və ya təyin edilmiş müstəqil ekspert, yaxud sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən şəxs) sığorta hadisəsinin baş verməsi faktını və (və ya) səbəbini, habelə nəticələrini təsdiq edən və (və ya) sığorta ödənişinin həcmindən müəyyənləşdirilməsi üçün lazım olan sənədlərin və məlumatların alınması ilə bağlı səlahiyyətli dövlət orqanlarına yazılı sorğunu sığortalıya verərək müvafiq sənədlərin təmin edilməsini tələb edir.
- 2.31. Bu qaydaların 15-ci maddəsində müəyyən edilmiş subroqasiya hüququndan istifadə edir.
- 2.32. Qanunvericiliyə və bu qaydalara uyğun digər hüquq və vəzifələrini həyata keçirir.

3. Sığortalının hüquq və vəzifələri:

- 3.1. Bu qaydalarla nəzərdə tutulan şərtlərin sığortaçı tərəfindən yerinə yetirilməsini tələb edir;
- 3.2. Sığorta hadisəsinin təsiri nəticəsində sığortalının əmlak mənafeələrinə dəyən zərərin əvəzinin tam və ya qismən ödənilməsi miqdarında sığorta ödənişini tələb edir;
- 3.3. Sığorta müqaviləsində qeyd olunan sığorta haqqını ödəyir;
- 3.4. Sığorta riskləri barədə sığortaçıya məlumat verir;
- 3.5. Riskin dərəcəsini və yaxud sığorta hadisəsi ilə bağlı şəraiti müəyyən etmək üçün mühüm əhəmiyyət daşıyan hallar və ya sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində bu hallarda baş verən dəyişikliklər barədə bildiyi və ya bilməli olduğu məlumatları sığortaçıya bildirir;
- 3.6. Sığorta predmetinin və hadisəsinin araşdırması üçün sığortaçıya müvafiq şəraiti yaradır:
 - 3.6.1. Sığortalanan əmlaka baxış keçirmək;
 - 3.6.2. Sığortalanan əmlakın olduğu yerləri və yerin yaxınlığındakı binaya (qurğu və ya evin) baxış keçirmək;
 - 3.6.3. Sığortalanan əmlakın real dəyərinin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə keçirilən ekspertizada iştirak etmək.
- 3.7. Sığortalanan əmlakın xilas edilməsi (qorunub saxlanması) və ya ona dəymiş zərərin azaldılması üçün lazımi və mümkün tədbirləri görür;
- 3.8. Sığorta predmeti və hadisəsi barədə sığortaçıya düzgün və aydın məlumat verir;
- 3.9. Bu qaydalarda nəzərdə tutulan şərtləri yerinə yetirir, əks təqdirdə əmlak mənafeələrinə dəyən zərərin əvəzinin sığortaçı tərəfindən tam və ya qismən ödənilməsini tələb etmə hüququnu itirir.
- 3.10. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalı sığorta riskinin müəyyən olunması və sığorta haqqının hesablanması üçün zəruri və ona məlum olan bütün halları və məlumatı sığortaçıya bildirir.
- 3.11. Sığorta müqaviləsinə bu qaydaların 6.9-ci bəndinin tələblərinə əsasən sığortalı tərəfindən vaxtından əvvəl xitam verilə bilər. Bu halda:
 - 3.11.1. Sığortalı, sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, sığortaçıdan həmin müqavilə üzrə işlərin aparılması xərclərini çıxmaqla müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarının ona qaytarmasını tələb edir, əgər bu tələb sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçıdan sığorta haqlarını bütünlüklə sığortalıya qaytarılmasını tələb edir.
 - 3.11.2. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqından az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması bu qaydaların bu qaydaların 10-cu maddəsinin tələblərinə əsasən həyata keçirilir.
- 3.12. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə hadisədən xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda, qanunvericiliyə uyğun olaraq, həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verir.
- 3.13. Sığorta məbləğinin azalmış hissəsinə uyğun olaraq, əlavə sığorta haqqı ödənilməklə sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləğini bərpa edilə bilər.
- 3.14. Sığortalı sığorta müqaviləsi bağlandıqdan sonra meydana çıxan və sığortaçının müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən sığorta riskinin artması ilə bağlı bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat verir.
- 3.15. Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda və müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan sığortalı digər tərəfi bu barədə xəbərdar edir və ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandırdığı yazılı bildiriş göndərir.
- 3.16. Qanunvericiliyə və bu qaydalara uyğun digər hüquq və vəzifələrini həyata keçirir.
- 3.17. İtki, ziyan və ya zərərin qarşısını alma öhdəliyi
Sığortalı
 - (a) sığortalanan Əmlakın saz vəziyyətdə saxlanması və itki, ziyan və ya zərərin qarşısını almaq üçün öz hesabına bütün mümkün ehtiyat tədbirlərinin görülməsini təmin etməlidir.
 - (b) işçilərin seçməsində və onlara nəzarətdə ehtiyat göstərməlidir.
 - (c) hər bir hakimiyyət orqanları tərəfindən müəyyən edilmiş və qoyulmuş öhdəlikləri icra etməlidir.Mülkləri nəzarət etmək üçün Sığortaçının nümayəndəsinin Mülklərə hər zaman daxil olma imkanı olmalıdır.

4. SİĞORTA HADİSƏSİ BAŞ VERDİKDƏ SİĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ

- 4.1. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, yaxud faydalanan şəxs hadisədən xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda, qanunvericiliyə uyğun olaraq, həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir. Sığorta müqaviləsində məlumat verməyin müddəti və yaxud üsulu göstərilmişdirsə, o, müəyyən olunmuş müddətdə və həmin üsulla həyata keçirilməlidir.
- 4.2. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçıya məlumat vermiş sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, həmçinin faydalanan şəxs bu qaydaların 7.1-ci bəndi ilə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə, sığortaçı qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırmalıdır.
- 4.3. Sığortalı baş verən hadisə barəsində səlahiyyətli dövlət orqanlarına məlumat verməyə və qanunvericiliklə ona aid edilmiş bütün öhdəlikləri yerinə yetirməyə borcludur.

- 4.4. Sığorta hadisəsi zamanı sığortalı mümkün zərərin qarşısını almaq və miqdarını azaltmaq üçün bütün ağılabatan və mümkün tədbirləri görməlidir.
- 4.5. Belə tədbirlər həyata keçirilərkən sığortalı sığortaçıdan aldığı təlimatları yerinə yetirməlidir.
- 4.6. Sığortaçı sığorta hadisəsi və onun nəticələri ilə əlaqədar sığortalının bütün hərəkətləri üzərində nəzarət etmək və sığorta ödənişinin həyata keçirilməsinə təsir edə bilən bütün məsələlər haqqında qərar qəbul etmək imkanına malik olmalıdır.
- 4.7. Sığortalı sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta predmetini sığortaçı baxış keçirənə qədər sığorta hadisəsindən sonra düşdüyü vəziyyətdə saxlamağa borcludur.
- 4.8. Zərər görmüş əmlak təmir etdiriləcəkdirsə təmir yeri təmir başlanana qədər sığortaçı ilə razılaşdırılmalıdır.
- 4.9. Sığortalı sığorta hadisəsinə aid bütün sənədləri və məlumatı sığortaçıya təqdim etmək, həmçinin hadisənin digər iştirakçılarının və sığorta hadisəsi ilə bağlı məsələlərə baxan səlahiyyətli dövlət orqanlarının bütün hərəkətləri barədə təxirə salınmadan məlumat vermək öhdəliyi daşıyır.
- 4.10. Sığortalı sığortaçının ilkin razılığı olmadan onun məsuliyyətinin tanınmasına yönəlmiş hər hansı bir hərəkət etməyə, saziş imzalamağa və ya vəd verməyə haqlı deyildir.
- 4.11. Sığorta hadisəsi ilə bağlı bütün rəsmi və qeyri-rəsmi təhqiqatlarda sığortaçı öz hesabına sığortalının maraqlarını təmsil və müdafiə etməyə haqlıdır.
- 4.12. Sığorta hadisəsi faktının mövcudluğunu və onun səbəb olduğu zərərin ölçüsünü sübut etmək sığortalının vəzifəsidir.
- 4.13. Sığorta hadisəsi faktının və şəraitinin, eyni zamanda zərərin miqdarının sübut edilməsi üçün sığortalı malik olduğu və həmçinin qanunvericiliyə və adi təcrübəyə müvafiq olaraq əldə etməli bütün sənədləri sığortaçıya təqdim etməyə borcludur.

5. SİĞORTA MƏBLƏĞİ

Sığorta məbləği sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilmiş öhdəliyinin son həddidir.

- 5.1. Bu qaydalara əsasən sığorta məbləği sığorta predmetinin sığorta müqaviləsi bağlandığı andakı həqiqi dəyərindən - sığorta dəyərindən çox olduğu halda (ikili və ya çoxqat sığorta halında), həmin müqavilə sığorta məbləğinin sığorta dəyərindən artıq olan hissəsində etibarsızdır.
- 5.2. Sığorta məbləğinin hər bir sığorta predmeti və ya onun hissəsinə münasibətdə ayrı-ayrı risklər üzrə miqdarı sığorta müqaviləsində qeyd olunur.

6. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANILMASI, ƏLAVƏ VƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ, XİTAM VERİLMƏSİ

- 6.1. Sığorta müqaviləsi sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi razılaşmadır.
- 6.2. Sığorta müqaviləsi tərəflərin bu qaydalar əsasında yazılı formada tərtib etməsi, qarşılıqlı imzalaması və ya sığortalının bu qaydalar ilə razı olduğunu təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən sığortalıya sığorta müqaviləsinin verilməsi yolu ilə bağlanır.
- 6.3. Sığorta müqaviləsinə ediləcək əlavə və dəyişikliklər qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq tərəflərin qarşılıqlı razılaşması yolu ilə həyata keçirilir.
- 6.4. Sığorta müqaviləsi müəyyən müddət üçün bağlanılır.
- 6.5. Sığorta yalnız müqavilənin (şəhadətnamənin) qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən sığorta hadisələrinə təminat verir.
- 6.6. Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta təminatının müddəti sığorta müqaviləsinin bağlandığı gün saat iyirmi dördədən başlanır və sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, sığorta müqaviləsinə əsasən həmin müqavilənin qüvvədə olduğu sonuncu gün saat iyirmi dördə başa çatır.
- 6.7. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində əqdlərin etibarsızlığı ilə bağlı ümumi əsaslarla və aşağıdakı hallarda sığorta müqaviləsi bağlandığı andan etibarsız sayılır:
 - 6.8. Sığorta müqaviləsi sığortaçının və ya sığortalının adından müqavilə bağlamağa ixtiyarı olmayan şəxslərlə bağlandıqda;
 - 6.8.1. sığorta fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ olmayan və ya müvafiq sığorta növünü aparmağa icazəsi olmayan şəxs sığortaçı qismində müvafiq sığorta müqaviləsinə bağlandıqda (bu halda ödənilmiş sığorta haqları tam həcmdə sığortalıya qaytarılır);
 - 6.8.2. Sığortalı sığorta müqaviləsi bağlayarkən istənilən şəxsi faydalanan şəxs kimi təyin etmək, habelə sığorta hadisəsi baş verəndə sığortaçının və həmin şəxsin razılığı ilə onu dəyişdirmək hüququna malikdir.
- 6.9. Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda xitam verilir:
 - 6.9.1. Müqavilənin qüvvədə olduğu müddət bitdikdə;
 - 6.9.2. Sığortaçı sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirdikdə;
 - 6.9.3. Sığortalı sığorta haqqını müqavilədə müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
 - 6.9.4. Məhkəmə sığorta müqaviləsinin etibarsız olduğu barədə qərar verdikdə;
 - 6.9.5. Sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;
 - 6.9.6. Aşağıdakı hallar istisna olmaqla, sığortalı fiziki şəxs öldükdə və ya sığortalı hüquqi şəxs ləğv olunduqda:
 - 6.9.6.1. sığorta müqaviləsinə bağlanmış sığortalı sığorta müqaviləsi bağlayarkən sığortalanmış əmlakı qəbul edəcək hər hansı şəxsi təyin etmiş olduğu, habelə sığorta hadisəsi baş verəndə sığortaçının razılığı ilə onu dəyişdirmiş olduğu hallarda sığortalı fiziki şəxs vəfat edərsə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri mülki qanunvericiliklə müəyyən olunmuş vərsəlik qaydasında sığortalanmış əmlakı qəbul edən şəxsə keçir;
 - 6.9.6.2. qanunvericilikdə və ya müqavilədə başqa şərtlər müəyyən edilməmişdirsə, sığortalının hüquq və vəzifələri sığorta predmeti olan miras əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə həm onun özünün, həm də sığortaçının müqavilədə rəsmiləşdirilən razılığı ilə keçir;

- 6.9.6.3.** başqa şəxsin xeyrinə həyat sığortası müqaviləsi bağlamış sığortalı vəfat etdikdə onun hüquq və vəzifələri xeyrinə sığorta müqaviləsi bağlanmış şəxsə təqdim edildikdən sonra ona özünün yazılı razılığı ilə keçir;
- 6.9.6.4.** sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri qanunvericiliyə uyğun olaraq müvafiq hüquq varisinə keçir.
- 6.9.7.** Sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı olmayan sığorta olunan vəfat etdikdə sığortalının onun başqası ilə əvəz olunması təklifinə sığortaçı etiraz etdikdə;
- 6.9.8.** Sığorta qanunvericiliyində, yaxud sığorta müqaviləsində digər hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığortalanmış əmlak özgəninkiləşdirilərkən sığortaçı sığortalının hüquq və vəzifələrinin əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə keçməsinə etiraz etdikdə; əmlak özgəninkiləşdirilərkən sığortaçı sığortalının hüquq və vəzifələrinin əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə keçməsinə etiraz etmədikdə əlavə sığorta haqqı ödənilmədən sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı dəyişdirilə bilər;
- 6.9.9.** Sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;
- 6.9.10.** Sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;
- 6.9.11.** Sığortalı sığorta haqqını qanunvericilikdə və sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
- 6.9.12.** Azərbaycan Respublikasının Qanunvericiliyi və bu qaydalarla nəzərdə tutulmuş digər hallarda.

7. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİ

- 7.1.** Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortalının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, sığortaçı həmin müqavilə üzrə işlərin aparılması xərclərini çıxmaqla müqavilənin (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını ona qaytarır; əgər bu tələb sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortalıya qaytarır.
- 7.2.** Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı, həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortalıya qaytarır; əgər bu tələb sığortalının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı həmin müqavilə üzrə işlərin aparılması xərcləri çıxılmaqla müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) qaytarır.
- 7.3.** Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarına) bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqları) sığortalıya qaytarılır.
- 7.4.** Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqından (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarından) az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması bu qaydaların 7.1-ci və 7.2-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.
- 7.5.** Sığorta müqaviləsinə bu qaydalarda və ya qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məhkəmə qərarı əsasında xitam verilmiş hesab edildikdə, sığortaçı həmin müqavilə üzrə işlərin aparılması xərclərini çıxmaqla müqavilənin (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını, bu maddənin 7.3-cü və 7.4-cü bəndlərinin tələbləri nəzərə alınmaqla, sığortalının qanuni nümayəndəsinə qaytarır.

8. ZƏRƏRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

- 8.1.** Bir sığorta hadisəsi üzrə dəyən zərərin və (və ya) yaranan itkilərin əvəzinin ödənilməsi üçün iki və ya daha çox sığorta müqaviləsi ilə bir və ya bir neçə sığortaçının öhdəlikləri yarandıqda icbari sığorta müqavilələri üzrə sığorta ödənişləri verilir. Bu zaman könüllü sığorta müqaviləsi bağlamış sığortaçı sığortalı (sığorta olunan və ya faydalanan şəxs) qarşısındakı öhdəliklərini öz istəyi ilə icbari sığorta müqaviləsi bağlamış sığortaçıdan əvvəl yerinə yetirə bilər.
- 8.2.** Sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı, sığorta olunan və ya üçüncü şəxs aşağıdakı hallar istisna olmaqla, zərər dəymiş əmlakı sığorta hadisəsindən dərhal sonrakı vəziyyətdə sığortaçıya və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə təqdim etməlidir:
 - 8.1.1.** Zərərin qarşısının alınması və ya həcmimin azaldılması, sığorta hadisəsinin nəticələrinin aradan qaldırılması, yaxud digər fəsadlara səbəb olmaması, habelə zərər dəymiş əmlakın sonrakı itkiləri üçün təhlükə ehtimalına səbəb ola bilən nəzarətsiz halda qalmaması, başqa şəxslərin hərəkətinə və ya fəaliyyətinə mane olmaması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi, o cümlədən bu məqsədlərlə əmlakın hadisə yerindən kənarlaşdırılması zamanı zərər dəymiş əmlakın hadisədən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlanması mümkün olmadıqda;
 - 8.1.2.** sığortaçı sığorta hadisəsi barədə bu qaydalarla nəzərdə tutulmuş şəkildə məlumatlandırıldıqdan 5 gün müddətində onun nümayəndəsi zərər dəymiş əmlaka baxış keçirmədikdə;
 - 8.1.3.** digər hallarda zərər dəymiş əmlakın sığorta hadisəsindən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlanmamasına sığortaçının yazılı razılığı olduqda.

9. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HESABLANMASI QAYDASI

- 9.1.** Sığortalanmış əmlaka vurulan zərərlərin həcmi müəyyən olunduqdan sonra sığorta ödənişinin hesablanması aşağıdakı üsullarla və ardıcılıqla həyata keçirilir:
- 9.1.1.** Qismən sığorta zamanı - sığorta məbləğinin sığorta dəyərində olan nisbəti əsasında vurulmuş zərərlərə təminat verilir;
 - 9.1.2.** Sığorta müqaviləsində azadolma nəzərdə tutulduqda - azadolma məbləği çıxılmaqla zərərlərə təminat verilir;
- 9.2.** Sığorta müqaviləsi üzrə sığorta ödənişlərinin ümumi miqdarı sığorta məbləğini aşma bilməz.

10. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI VƏ ŞƏRTLƏRİ, SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİ ÜÇÜN TƏLƏB OLUNAN SƏNƏDLƏR

Sığorta ödənişi sığorta hadisəsi baş verdikdə qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

10.1. Sığorta ödənişi aşağıdakılara əsasən həyata keçirilir:

- 10.1.1.** sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş müddətdə sığortaçıya ünvanladığı sığorta tələbi;
 - 10.1.2.** sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hadisə ilə bağlı qanunvericiliyə uyğun olaraq, hər hansı dövlət orqanına məlumat verilmədikdə, həmin orqanın hadisə barədə təqdim etdiyi müvafiq sənəd;
 - 10.1.3.** qanunvericilikdə və müvafiq sığorta qaydalarında nəzərdə tutulan, sığorta ödənişinin verilməsi üçün tələb olunan digər sənədlər.
- 10.2.** Sığorta hadisəsi nəticəsində dəymiş zərərin miqdarını bu qaydaların 13.1-ci bəndində göstərilən sənədlərin və ekspert rəyinin əsasında sığorta müqaviləsi üzrə sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin, yaxud onların nümayəndəsinin təqdim etdiyi sığorta tələbi əsasında sığortaçı müəyyən edir. Bu zaman sığortaçı dəymiş zərəri müxtəlif üsullarla, o cümlədən zərər dəymiş predmetin və ya hadisə yerinin fiziki və texniki xüsusiyyətlərini müxtəlif vasitələrlə təyin etməklə, sxem və cizgilər tərtib etməklə, foto və video çəkilişlər aparmaqla, bilavasitə özü və ya sığorta qanunvericiliyinin tələblərini nəzərə almaqla təyin etdiyi sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən müvafiq şəxs vasitəsilə qiymətləndirə bilər.
- 10.3.** Sığorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin sığortaçı tərəfindən qiymətləndirilməsi, habelə miqdarı barədə tərəflər arasında razılıq əldə edilmədikdə zərərin miqdarının qiymətləndirilməsi sığorta qanunvericiliyinin tələbləri nəzərə alınmaqla, təyin olunan müstəqil ekspert və ya sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən şəxslər tərəfindən aparılır və bu zaman sığortaçının malik olduğu bütün hüquqlardan istifadə edə bilərlər.
- 10.4.** Sığortaçı sığorta hadisəsi ilə əlaqədar bütün sənədləri aldıqdan sonra 30 təqvim günü ərzində sığorta ödənişini verir və ya yazılı şəkildə əsaslandırmaqla ödənişi verməkdən imtina edir.
- 10.5.** Zərərin miqdarı barədə tərəflər arasında razılıq əldə edildikdən sonra sığorta hadisəsi üzrə sığorta ödənişi sığortaçının seçimi əsasında aşağıdakı formalarda həyata keçirilir:
- 10.5.1.** zərər məbləğinin pul şəklində sığortalıya (sığorta olunana) və ya faydalanan şəxsə ödənilməsi;
 - 10.5.2.** sığorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin aradan qaldırılması üçün sığortalıya (sığorta olunana) və ya faydalanan şəxsə göstərilən xidmətlərin və ya satılan əşyaların dəyərini xidmət göstərənə və ya satıcıya ödənilməsi;
 - 10.5.3.** sığorta müqaviləsində nəzərdə tutularsa, həmin müqavilədə müəyyən edilən şərtlər əsasında sığorta predmeti olan əmlakın dəyişdirilməsi.
- 10.6.** Sığorta ödənişinin ödənilməsi zamanı sığortaçı sığorta ödənişi məbləğindən sığortalının ona ödəməli olduğu, vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı məbləğini tutmaq hüququna malikdir.
- 10.7.** Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği həmin müqavilə üzrə verilmiş sığorta ödənişi həcmində azalmış hesab olunur, bu halda sığorta məbləğinin azalmış hissəsinə uyğun olaraq, əlavə sığorta haqqı ödənilməklə sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği bərpa edilə bilər. Sığorta qanunvericiliyində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, bu zaman sığorta müqaviləsinə sığortaçı sığorta məbləğinin azalması ilə bağlı dəyişiklik edə bilər.
- 10.8.** Əmlakın sığortasında və əmlaka vurulan zərəre görə mülki məsuliyyətin sığortasında sığorta ödənişi sığorta hadisəsinin baş verməsi nəticəsində sığortalıya və ya sığorta olunana, habelə zərərçəkən üçüncü şəxsə dəyən real zərərin miqdarından çox ola bilməz.

11. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİNDƏN İMTİNANIN ƏSASLARI

11.1. Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:

- 11.1.1.** sığortaçının hadisənin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması ilə əlaqədar olaraq onun mənafelei əhəmiyyətli dərəcədə pozulduqda, habelə zərər dəymiş əmlakın ona təqdim edilməsi ilə bağlı bu qaydaların 11.2-ci bəndinə riayət edilmədikdə;
- 11.1.2.** qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə sığorta hadisəsi ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;
- 11.1.3.** müqavilə və ya qanunla hərbi risklərin sığortalıya nəzərdə tutulmadıqda hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;
- 11.1.4.** sığortalının sığortalanmış əmlaka dəyən zərərin qarşısını almaq və ya həcmi azaltmaq üçün lazımı və mümkün tədbirləri görmək iqtidarında olduğu halda, həmin tədbirləri qəsdən görməməsi; bu zaman sığorta ödənişindən o

həcmində imtina edilə bilər ki, sığortalı mümkün tədbirləri görmüş olsaydı, zərərin miqdarı həmin həcmdə azalmış olardı;

- 11.1.5.** sığortaçının sığorta hadisəsinin baş verməsi səbəblərini araşdırmasına sığortalı tərəfindən maneçilik törədilməsi, o cümlədən bu qaydaların 11.2.1-ci bəndində müəyyən edilmiş məqsədlər üçün zəruri tədbirlərin görülməsi halları istisna olmaqla, digər hallarda əmlakın hadisə yerindən kənarlaşdırılmasının sığortaçını hadisənin səbəblərini və ya zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum etməsi;
- 11.1.6.** bu qaydaların 14.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla, sığorta predmeti, həmçinin sığorta olunan şəxs və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində sığortalının sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması;
- 11.1.7.** əmlakın sığortası üzrə sığortalı, sığorta olunan və ya faydalanan şəxsin zərərin əvəzini tam olaraq zərər dəyməsində təşirli olan şəxsdən alması; zərərverən zərərin əvəzini qismən ödəmiş olduqda sığorta ödənişindən ödənilmiş məbləğ həcmində imtina edilir.
- 11.1.8.** baş vermiş hadisənin qanunvericiliyə və ya sığorta müqaviləsinə görə sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;
- 11.1.9.** Sığorta hadisəsinin sığorta haqqı və ya onun hər hansı bir hissəsinin sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, sığortaçının bu barədə yazılı xəbərdarlıqla son ödəmə müddəti müəyyən edilmişdirsə bu müddətin bitməsindən 3 gün sonra baş verməsi halında sığorta haqqı və ya onun müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda;
- 11.1.10.** sığorta qanunvericiliyində və ya sığorta qaydalarında nəzərdə tutulmuş digər hallarda.
- 11.2.** Sığorta müqaviləsi bağlanarkən və ya bağlandıqdan sonra sığortalı özünə məlum olan və sığortaçının müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat verməmişdirsə.
- 11.3.** Sığortalının sığorta qanunvericiliyində və ya bu qaydalarla nəzərdə tutulmuş vəzifələrini yerinə yetirmədiyi hallarda.
- 11.4.** Sığorta qanunvericiliyi və bu qaydalarla nəzərdə tutulmuş digər hallarda.

12. SUBROQASIYA HÜQUQU

- 12.1.** Subroqasiya - Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsindən sonra, Sığorta olunanın səhhətinə vurulan zərəərə görə məsuliyyət daşıyan üçüncü şəxsə qarşı subroqasiya qaydasında tələb irəli sürmək hüququ, həmin ödəniş məbləği həddində Sığortaçıya keçir.
- 12.2.** Sığortalı (Sığorta olunan) Sığortaçının subroqasiya hüququnun təmin edilməsi üçün öz imkanları çərçivəsində ona hər cür kömək göstərməli və Sığortaçını tələb irəli sürmək üçün zəruri olan bütün sənədlər, sübut və məlumatlarla təmin etməlidir.
- 12.3.** Sığortalının (Sığorta olunanın) hər hansı məhkəmədən kənar razılaşma və ya məhkəmə qərarı əsasında zərəərə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərdən aldığı təminat məbləğləri, ilk növbədə Sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə həyata keçirdiyi sığorta ödənişlərinin əvəzinin ödənilməsinə xərclənəcək.
- 12.4.** Sığortaçı ilə Sığortalı arasında başqa cür razılaşdırıldığı və belə razılaşmanın Sığorta müqaviləsində təsbit olunduğu hallar istisna olmaqla, Sığortalı (Sığorta olunan) zərərverən şəxsə qarşı iddiadan və ya tələbi təmin edən hüquqlardan, yaxud lazımi sənədləri Sığortaçıya verməkdən imtina etdikdə, Sığortaçı sığorta ödənişi verməkdən zərərverən şəxsdən subroqasiya qaydasında ala biləcəyi məbləğ həcmində azad edilir və ödənilmiş sığorta ödənişinin tam və ya müvafiq hissəsinin qaytarılması hüququnu əldə edir.

13. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN QAYDALAR ÜZƏRİNDƏ ÜSTÜNLÜYÜ

Bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş istisnalar və məhdudiyətlər qanunvericiliyə zidd olmadığı hallarda tərəflərin razılığı ilə sığorta təminatına daxil edilə bilər.

14. XÜSUSİ ŞƏRTLƏR

- 14.1.** Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə, bu qaydalara və bunlarla əlaqədar olan əlavə şərtlərə (klozlara) zidd olmayan xüsusi şərtlər də yazıla bilər.
- 14.2.** Sığorta müqaviləsinə əlavə və dəyişikliklər qarşılıqlı razılaşma əsasında yazılı şəkildə rəsmiləşdirilir.
- 14.3.** Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq qaydada məsuliyyət daşıyırlar.
- 14.4.** Sığorta predmeti bir və ya bir neçə sığorta müqaviləsi ilə həqiqi dəyərindən artıq məbləğə sığortalandıqda sığorta məbləğinin sığorta dəyərindən artıq olan hissəsində sığorta müqaviləsi etibarsızdır.
- 14.5.** Sığortalı ilə sığortaçı arasındakı razılaşmaya görə davamlı olaraq eynicinsli sığorta predmetinin müxtəlif hissələrinin oxşar şərtlərlə ayrı-ayrı dövrlər üzrə sığorta olunması vahid sığorta müqaviləsi tərtib edilməklə bir sığorta müqaviləsi əsasında həyata keçirilə bilər.
- 14.6.** Sığortalı bu qaydaların 14.5-ci bəndində göstərilən əmlakın hər bir hissəsi haqqında sığorta müqaviləsində razılaşdırılmış məlumatları vaxtında, belə məlumatların təqdim edilmə vaxtı müqavilədə nəzərdə tutulmadıqda isə həmin məlumatları əldə etdikdən dərhal sonra sığortaçıya çatdırmalıdır. Məlumatlar əldə edildiyi zaman zərərlərin əvəzinin sığortaçı tərəfindən ödənilməyəcəyi məlum olsa belə sığortalı əldə etdiyi məlumatları sığortaçıya çatdırmalıdır.
- 14.7.** Sığortalı tələb etdikdə sığortaçı bu qaydaların 14.5-ci bəndində nəzərdə tutulan müqavilənin aid olduğu əmlakın ayrı-ayrı hissələri üzrə sığorta müqaviləsi verməlidir.

15. İŞ SİRLƏRİNİN GİZLİ SAXLANILMASI

Sığortaçı, sığortalıya aid öyrənəcəyi iş sirlərini gizli saxlamamaqdan dəyən ziyan və zərərlərə görə məsuliyyət daşıyır.

16. MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ QAYDASI

16.1.Sığorta müqaviləsi üzrə ortaya çıxan mübahisələr tərəflərin danışıqlar yolu ilə həll edilir.

16.2.Razılığa gəlinmədiyi təqdirdə mübahisələrə Azərbaycan Respublikasının mövcud qanunvericiliyində müəyyən olunmuş qaydada aidiyyatı üzrə məhkəmədə baxılır.

16.3.Sığorta müqaviləsindən irəli gələn bütün tələblər Azərbaycan Respublikasının mülki qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş müddətdə həll edilir.

17. SANKSİYALARA DAİR MADDƏ

Şirkət bu müqavilənin əhatə etdiyi hər hansı bölmələrinə əsasən məsuliyyət üçün heç bir ödəniş etməyə və ya onun hər hansı bir genişlənməsi çərçivəsində hər hansı ödəniş həyata keçirməyə borclu deyil: bu müqaviləni və/və ya sığortaçı, onun ana şirkəti və yaxud onun əsas nəzarət qurumunu tənzimləyən hər hansı qanun və/ və ya normativ aktla embarqo qoyulan və ya sığortalıya və ya bu müqavilə əsasında hər hansı başqa faydalanan şəxsə sığortalanma təmin etməyi və ya digər iqtisadi müavinət təklif etməyi sığortaçıya qadağan etməklə nəticələnən digər iqtisadi sanksiya forması tətbiq edilən hər hansı ölkə (ölkələr)də yaranan və yaxud sığortalı və ya bu müqavilənin hər hansı faydalanan şəxsi vətəndaşı və ya qurumu olduğu dövlətdən irəli gələn hər hansı iddia çərçivəsində itki üçün.

ÜMUMİ VƏ MƏHSULA GÖRƏ MƏSULİYYƏT ÜZRƏ ŞƏRTLƏR

Sığorta terminləri : Sözlərin anlamı (əlavə olunur) və xüsusi şərtlər aşağıda təqdim olunur.

Xüsusi Şərtlər : Şirkət üçün Ran-off sığortası:

Ran-off sığortası üzrə sığortalanmış məbləğ bütün ran-off müddəti üçün ... Azərbaycan Manatı təşkil edir və sığortalanmış məbləğ bu Əsas Müqavilə ilə sığortalanmış ümumi məbləğin bir hissəsi olmalıdır.

Peşə Məsuliyyəti bu Ran-off Sığortasına daxildir.

Peşə Məsuliyyəti üzrə hədd Ran-off sığortası üzrə yuxarıda qeyd olunan ümumi həddə daxildir. Ran off Sığortası üzrə ümumi limit bütün ran off müddəti üçün ... Azərbaycan Manatıdır.

XXX Şirkəti üçün Ran-off sığortasının şərtləri

Müqavilə ümumi və məhsullar üzrə Məsuliyyəti ilə qarşılanan ziyan və itkilər üçün öhdəliyi sığortalamır.

1. Müqavilədə ümumi və məhsullar üzrə Məsuliyyəti ilə qarşılanan hər hansı ziyan və itkilər üçün Məsuliyyət sığortalanmır.
2. Müqavilə Sığortalı müəssisənin sahibi tərəfindən təmin olunan istənilən formada maliyyə məsləhətçi xidmətləri üzrə Məsuliyyəti əhatə etmir.
3. Müqavilə direktorlar və məmurlar üçün Məsuliyyəti sığortalamır.
4. Müqavilə tamamlanmaqda olan layihənin və ya tapşırığın qiyməti və ya bu layihə və ya tapşırıq üçün tələb olunan vaxtla bağlı verilmiş vədlərlə bağlı olan yanlış iddiaları sığortalamır.
5. Müqavilə sığortalı təşkilatların qarşılıqlı öhdəliyini sığortalamaq məqsədilə genişləndirilmişdir və bu səbəbdən aşağıdakılar tətbiq olunur:

Sığorta sığortalanmış təşkilatların qarşılıqlı Məsuliyyəti üzrə sığortanı əhatə etmək üçün dəyişdirilməlidir. Bu dəyişiklik müəyyən olunmuş tarixdən sonra baş vermiş zədə/itkilərə və qaldırılmış iddialara tətbiq olunmalıdır.

Müəyyən olunmuş tarixdən əvvəl meydana çıxmış zədə/itkilər, həmin zədə/itkilər aşkar olunduğu vaxt qüvvədə olan şərtlərlə idarə olunmalıdır. Lakin sığortalanmış məbləğ bu Sığorta ilə sığortalanmış ümumi məbləğin bir hissəsi olmalıdır.

İstehlakçı

İstehsalat və ya istehsalatın istehlakını sifariş edən Biznes şirkəti və sahibkarlığın istənilən formasında hüquqi şəxs, hüquqi şəxssiz sahibkar və fiziki şəxs

Sığortaya avtomatik cəlb olunma ilə bağlı maddə

- Müqavilə üzrə sığorta, Müqavilə başlandıqdan sonra, Sığortalı tərəfindən alınmış və yaradılmış törəmə müəssisəyə qədər genişləndirilir.

Əgər yenidən alınmış və ya yaradılmış törəmə müəssisə (i) və (ii) bəndlərinə uyğun gəlirsə, belə müəssisə sığortalı tərəfindən onun alınması və ya yaradılması tarixindən sonra 90 günlük və ya sığorta müqaviləsi müddətinin sonuna qədər (hansı daha əvvəl olarsa) törəmə müəssisə kimi Müqavilə üzrə sığortalanacaqdır. Lakin, Sığortalanmış Şirkət yeni törəmə müəssisə ilə əlaqədar olaraq sığortalıdan tələb olunan əlavə sığorta haqqını ödəməlidir

Əgər 90 gün müddətində Sığortalanmış şirkət yazılı şəkildə sığortacıdan belə bir törəmə müəssisə üçün Müqavilənin genişləndirilməsini tələb edərsə və sığortalanmış şirkət sığortacıya, risk üzrə potensial artımını qiymətləndirmək və dəyərləndirmək imkanı vermək üçün kifayət

qədər təfəssilatlı məlumatları verir və sığortalanmış şəxs belə bir törəmə müəssisə ilə bağlı sığortaçı tərəfindən tələb olunan əlavə ödənişlər və Müqaviləyə dəyişikliklərlə razılaşırsa, Sığortaçı törəmə müəssisə üçün sığortanı daha 90 gün artırma bilər. Əlavə ödəniş ((i) və (ii) ci bəndlərdə razılaşıdırılmış dövrüyədən artıq olan) törəmə müəssisə hissəsi üçün tələb oluna bilər.

Yazılı formada başqa cür razılaşıdırılmazsa, hər hansı yeni əldə olunmuş və yaradılmış törəmə müəssisəyə qarşı hər hansı iddia üzrə sığorta, belə bir şirkət sığortalanmış şirkətin törəmə müəssisəsi olduğu müddətdə rast gəlinən çirklənmiş məhsullar, defektlər, hərəkət və yalnışlara tətbiq olunmalıdır. Yazılı müraciət əsasında, sığortaçı, öz şəxsi mülahizəsi əsasında, artan riskin qiymətləndirilməsi və dəyərləndirilməsindən və sığortaçı tərəfindən müəyyən olunacaq əlavə ödəniş əldə olunduqdan sonra bu sığorta müqaviləsi üzrə, yazılı əlavə əsasında, Sığortalanmış şirkət tərəfindən törəmə müəssisə qəbul olunmazdan öncə, çirklənmiş məhsullar, defektlər, hərəkət və səhvlər üçün sığortanı artırma bilər.

Baş vermənin izahı

Müfəssəl Mülki və Məhsul Məsuliyyəti Sığortası:

Müqavilə üzrə, hadisə nəticəsində ortaya çıxmış əmlaka dəyən ziyan, fiziki zədələr və digər itkilər sığortalanıdır.

Burada istifadə olunan "insident" sözü qəza, hadisə, nöqsan, hərəkət, səhv və ya şəxsi zədə, əmlaka dəyən ziyanla nəticələnən davamlı təkrarlanan vəziyyətlər, digər sığortalanmış itki və ya reklamdən dəyən ziyan mənasında (belə itkilər, ziyan və ya zədələrin daha sonra aşkar olunmasından, təkrarlanan və ya davamlı ola bilən belə itkilərin, ziyanların və ya zədələrin səbəblərindən asılı olmayaraq) işlənir.

Bir sıra iddialar

Bir sıra zədələr, ziyanlar və ya itkilər üçün ödəniş həddi

Eyni hadisənin nəticəsində meydana çıxmış bir çox qəzalar, ziyanlar və ya itkilər bir zədə, ziyan və ya itki kimi götürüləcəkdir.

Ardıcıl zədə birinci zədə, ziyan və ya itki baş verən yerdə meydana çıxır (bir sıra hadisələrin bir və ya bir neçə müqavilə müddətlərini əhatə etməsindən asılı olmayaraq).

əgər birinci zədə, sığorta müqaviləsi qüvvəyə minməzdən əvvəl və ya qüvvədə olma müddəti bitdikdən sonra baş verərsə, ardıcıl zədələrin heç biri Müqavilə əsasında sığortalanıdır.

Bütün zədələr üçün sığorta (zədələr vir neşə il ərzində baş verməsinə baxmayaraq) ilk zədə baş verən yerdə il üzrə sığortalanmış ümumi məbləğdir (digər zədələr üçün bu il ərzində ödənilmiş məbləğin azadılması ilə)

Reklam işləri üzrə öhdəlik

Reklam işləri üzrə Məsuliyyətəşağıdakılardan hər hansı birindən ortaya çıxmış Məsuliyyətdeməkdir:

- (a) nəşrdən oratya çıxanlar istisna olmaqla, dedi-qodu və ya böhtan, Müqavilənin başlanğıc tarixindən əvvəl və ya Sığortalının yalnız məlumatlandırılması ilə Onun göstərişi ilə danışılmış dedi qodu və ya böhtan;
- (b) müəllif hüquqlarının, başlıq və ya sloqanın (şüar) pozulması;
- (c) ədalətsiz rəqabət, reklam ideyaları və ya iş görmək tərzinin qanunsuz mənimsənilməsi;
- (d) məxfiliyə basqın

Sığortalının məhsulları, malları və ya xidmətlərinin reklam olunması zamanı, sığortalı tərəfindən və ya adından yerinə yetirilmiş reklam fəaliyyətlərindən meydana çıxmış və hər hansı Reklamda yerinə yetirilmiş və ya yerinə yetirilmiş olması ehtimal olunan

Reklam - Kütləvi informasiyanın hər hansı çap forması, telekommunikasiya, radio və ya televiziya yayımı, elektron məktub, internet, dünya şəbəkəsi və ya sərği daxil olmaqla ictimaiyyətə verilən rabitə tərzidir.

3. İstisnalar aşağıdakılardır

Reklam işləri üzrə, aşağıda qeyd olunanlardan meydana çıxmış öhdəlik:

- (a) müqavilənin pozulması (nəzərdə tutulmuş müqavilə üzrə reklam ideyalarının mənimsənilməsindən başqa)
- (b) Sığortalının Məhsulları, mal və xidmətlərin qiymətinin yalnız təsviri
- (c) Sığortalının, reklam olunan fəaliyyət və ya keyfiyyətə uyğun məhsulları, mallar və ya xidmətlər; və ya
- (d) İş reklam, yayım, nəşr və ya televiziya proqramı olan hər hansı Sığortalı tərəfindən edilmiş cinayət.

Səlahiyyətlinin iddia məktubu

Bu sığorta müqaviləsinin əsas niyyəti alkoqol üzrə sağlamlıq Məsuliyyəti iddialarını əhatə edən fəaliyyətlərdə sığortalıya öz şəxsi müdafiəsini idarə etməyə imkan verməkdir. Xarakterindən asılı olmayaraq bütün digər iddialar Müqavilənin şərtlərində olduğu kimi sığortaçılar tərəfindən nəzərdən keçirilməlidir.

Alkoqoldan istifadə əsasında sağlamlığa dəyən faktiki və gözlənilən zədələr üçün bütün iddialarla bağlı, Sığortalı belə məsələlərin həllində Sığortaçılarla razılaşma əldə edir və bunun da əsasında:

1. Sığortalı və Sığortaçılar razılaşır ki, Alkoqoldan istifadə üzrə Sağlamlıq Məsuliyyəti ilə bağlı razılaşmalar müdafiə olunacaqdır. Bununla əlaqədar olaraq, hər iki tərəf hər bir iddiaya baxmaq üçün ən ixtisaslı vəkilin təyin olunmasında razılaşmalıdır.

Bunun da əsasında, Sığortaçılar, ən ixtisaslı vəkilin seçilməsində Sığortalıdan məsləhət almağa razılaşır.

Sığortaçılar hər hansı planlaşdırılmış fəaliyyətlərə etiraz etməzsə, seçilmiş hüquq təşkilatının məruz qaldığı məhkəmə xərcləri ilə razılaşmış hesab olunur.

2. Alkoqoldan istifadəyə görə Sağlamlıq Məsuliyyəti üzrə razılığa gəlmək üçün Sığortaçı, danışıqlara girməzdən əvvəl Sığortalı ilə razılaşmalıdır. Belə bir razılıq əldə olunmazsa, Sığortaçılar həlli davam etdirməməyə razılaşır və Sığortalı kompensasiya sığortasını ödəmədən, öz məsrəfləri hesabına müdafiəni davam etdirməlidir.

Sığortaçının razılığına əsasən, bu cür Alkoqoldan İstifadə üzrə Sağlamlıq Məsuliyyəti ilə əlaqədar olaraq, müdafiəyə nəzarət Sığortalının öhdəsinə düşür. Daha sonra razılaşdırılmışdır ki, heç bir halda sığorta ödənişi fəxrülə və ya müdafiəyə nəzarətlə əlaqədar yaranmış hər hansı müzakirə nəticəsi kimi məhdudlaşdırıla bilməz.

3. Sığortaçılar Planlaşdırılmış Fəaliyyətlərlə bağlı İstisnaların, alkoqolun qəbulu ilə əlaqədar olaraq meydana çıxmış fiziki zədələrə rətbəq olunmaması ilə bağlı razılaşmışdır. Beləki Kartlsberq normal işçi kanallar vasitəsilə istehsal vaxtında məlumata artıq sahib olmalı, və bu baş vermiş belə fiziki zədələrin artma ehtimalı barədə xəbərdarlıq etmiş və ya etməli olmuşdur və heç bir tədbir görməmişdir.

Müxtəlif xarakterli bütün digər iddialar Müqavilənin şərtlərində göstəriləndi kimi Sığortaçı tərəfindən həll olunmalıdır.

Tərkibi və komponent - yalnız maliyyə itkisi

Müqavilə əmlakla bağlı maliyyə itkiləri ilə əlaqədar olan iddialar üçün Sığortalının qanuni öhdəliyini sığortalayır. Bu əmlak

- a) Sığortalının məsulu və ya xidmətinin bir hissəsi olduğu, qarışdırıldığı və ya birləşdirildiyi, qablaşdırılması üçün istifadə olunan, və ya başqa şəkildə əlaqəsi mövcud olan əmlak
- b) sığortaçının məsul və xidmətinin emalını tələb edən və ya emal prosesində istifadə olunan, və ya qida məsulu kimi istifadəni tələb edən,
- c) sığortaçının məsulu və xidmətinin, belə məhsulun istehsalı, emalı və digər emal formalarında istifadə olunmasını tələb edən yer.

Bu sənəd üzrə Sığorta Sığortalının, mal və xidmətinin nəticəsi kimi, istənilən vaxt məruz qaldığı hər hansı birbaşa maliyyə itkisinə (yəni, əlavə itkilər, misal üçün gəlir itkisi, istisna olunur) görə Məsuliyyəti üzrə məhdudlaşdırılmadır. İstehsal olunmuş və ya emal olunmuş obyektlər atılmalı, tullantıya çevrilməli və ya təmir olunmalıdır. Onun istehsal və emal xərcləri artır və dəyəri azalır.

İstehsal olunmuş və ya emal olunmuş obyektin dəyərinin azalması, əlavə istehsal və ya emal xərcləri üçün və ya təmir işləri üçün sığorta verilə bilər.

Heyətin göndərilməsi, istehsal və emal olunmuş obyektin geri çağırılması, izlənməsi, yoxlanması və ya daşınması ilə əlaqədar olaraq yaranmış digər xərclər, məsrəflər və ya itkilər və həmin obyektə bağlı bildirişlərin dərci sığortalanmamalıdır.

Sığortalının məsul və ya xidməti yuxarıda (a) və (b) bəndlərində göstəriləndi kimi, belə bir əmlakla bağlı itkiyə səbəb olarsa, qüsuruz olan məhsul və xidmətinin dəyərinin tutulması (çıxarılması) ilə sığorta təmin olunmalıdır.

Məhsul və ya xidmət mülkiyyətə ziyan dəyməsinə səbəb olarsa, sığorta ümumi şərtlər § 3 -ə uyğun olaraq təmin olunmalıdır. (Məhsul öhdəliyi).

Emal

Zədələrin tapşırığın icrasından sonra və ya onun nəticəsində meydana gəlməsindən asılı olmayaraq, o cümlədən fiziki tapşırıqların yerinə yetirilməsi (alətlərin dəqiq quraşdırılması, mühərriklərin işə salınması, siyirtmələrin açılması/bağlanması və s. alıcının operatorlarının təlimatlandırılması və a məsləhətçi xidmətlərinin təmin olunması ilə) Sığortalının öhdəsinə götürdüyü hazırlama, quraşdırma, təmir və ya digər emal işlərində mülkiyyət dəyən ziyan və itki üçün Sığortalınmış şirkətin Məsuliyyəti, o cümlədən Sığortalının səbəb olduğu zədələr üçün Məsuliyyət Müqavilə ilə sığortalanır.

Qayğı, Himayə və Nəzarət

Ümumi Şərtlər ilə əlaqədar olaraq, Bu Sığorta kredit, icarə və ya kirayə yolu ilə, saxlanma məqsədləri üçün, istifadə və ya daşınma və ya digər məqsədlər üçün, Sığortalının qayğısı, himayəsi və ya nəzarəti altında və ya mülkiyyətində olan əmlakın itkisi və ya ona dəyən ziyan üzrə Sığortalının öhdəliyini əhatə edir.

Retroaktiv sığorta

Hazırkı Müqavilə, müqavilə müddətinə yaranmış ziyan və itkiləri sığortalayır.

Müqavilə, bütün digər şərtlərə əsasən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl və müəyyən olunmuş tarixdən sonra meydana çıxmış zədə və ya itkilər üçün müqavilə müddətində qaldırılmış iddiaları əhatə etmək üçün genişləndirilmişdir.

(i) müəyyən olunmuş tarixdən əvvəl sığortalı insidentdən xəbərdar deyildi və ya xəbərdar ola bilməzdi

(ii) zədə və ya itki baş verən vaxt sığortalı, məhdud uzadılmış hesabat müddəti ilə "qaldırılmış iddialar" prinsipi üzrə sığorta müqaviləsi ilə və o cümlədən icra müddətinin bitməsi üzrə maddə və sığortalıya iddianın təqdimatı vaxtında uzadılmış hesabat müddətinin başa çatması ilə əlaqədar olaraq, "insident" prinsipi üzrə sığorta müqaviləsi ilə sığortalanıb

Sığortalının Riskin İdarə Olunması Mütəxəssisi insident barədə xəbərdar olunduqdan sonra, sığortalı da həmin insident (Müqavilə ilə sığortalanmış zədə və ya itkilərə səbəb olan)barədə xəbərda olunmuş hesab olunur.

Mənimləmə ilə əlaqədar olaraq, belə bir şirkətin proqrama daxil olmasından əvvəlki müddət üçün retroaktiv sığorta yalnız sığortaçının razılığı əsasında təmin olunur.

İşə götürənin öhdəliyi

Sığortaçı dünyanın hər yerində (...istisna olmaqla) işlə bağlı qəzalar və ya xəstəliklərlə bağlı işçilərin məruz qaldığı fiziki zədələr üçün öhdəliklə əlaqədar olaraq qaldırılmış iddialar üzrə Sığortalanmış Şirkəti və yalnız onu sığortalayır.

Bundan əlavə, hazırkı müqavilə Fransada qüvvədə olan işəgötürənin "Heç bir Təqsir" öhdəliyini sığortalamır.

Tələbə əsasən;

- A) İddia "İşçilərin Kompensasiyası" və ya buna bənzər sosial sığorta sxemi ilə sığortalanmır və ya
- B) Müstəqil beynəlxalq sığorta proqramına əsasən bu iddia sığortalanmır.

Yuxarıda qeyd olunan müddəalara baxmayaraq, bu sığorta "İşçilərin Kompensasiyası" və ya buna bənzər sosial sığorta əsasında Sığortaçılardan reqress iddiaları sığortaayır.

İş götürənlərin Qalıq Məsuliyyətididiaları

Müqavilə İşəgötürənlərin Qalıq Məsuliyyəti iddialarını sığortalamır ("danske differencekrav")."

Çirklənmə

Müqavilə havadan, torpaqdan və ya sudan çirklənmə, o cümlədən bunların nəticəsində əhaliyə və mülkiyyətə dəyən ziyanı sığortalayır. Bir şərtlə ki, belə zədə gözlənilmədən, bilməyərək, qəfil qəzadan meydana çıxmış olsun və qüvvədə olan ətraf mühit əsasnamələrini bilərəkdən pozmuş sığortalı ilə heç bir əlaqəsi olmasın.

Mülkiyyət Sahibləri, Kirayəçilər və Liman Operatorlarının Məsuliyyəti

Müqavilə Sığortalının bina və ərazilərin, o cümlədən liman, yollar və kənar ərazilər, eləcə də körpü (Sığortalının qoruması tələb olunan yerlər) sahibkarı, kirayəçisi və ya istifadəçisi kimi öhdəliyini Sığortalamaq məqsədilə genişləndirilmişdir.

Müqavilə daha sonra Sığortalıya məxsus və ya icarə götürülmüş binalar və ərazilər üçün mülkiyyət sahibi və ev sahiblərinin öhdəliyini sığortalamaq üçün genişləndiriləcəkdir. (belə bina və ərazilərin sığortalı şirkətin fəaliyyətləri üçün istifadə olunub olunmamasından asılı olmaqla)

Tibbi ehtiyatsızlıq

Müqavilə sığortalı tərəfindən cəlb olunmuş tibbi personalın tibbi ehtiyatsızlığı üzündən səbəb olduğu zədələr üzrə öhdəliyini əhatə edir. Tibbi ehtiyatsızlıqla bağlı yaranan zədə, aşağıda qeyd olunan xidmətlərin göstərilməsi və ya yardım göstərilməməsi nəticəsində müqavilə müddətində yaranan zədələrdir;

- tibbi, cərrahi, stomatoloji, rentgen və tıbb-bacısı xidmətləri və ya müalicə. və ya bunlarla əlaqədar qida və içkilərin verilməsi; və ya
- dərman və tibbi, cərrahi və stomatoloji təchizat və aksesuarların təminatı və ya paylanması.

Atla bağlı öhdəlik

Müqavilə Sığortalının atla idarə olunan nəqliyyat vasitələri və atlardan istifadə nəticəsində yaranmış qəzalar üçün öhdəliyini sığortalayır

Qonaq mütəxəssislər

Müqavilə Şirkət üçün müvəqqəti çalışan "qonaq mütəxəssisləri" sığortalamaq üçün genişləndirilir. Lakin bu sığorta ancaq digər mövcud Məsuliyyət sığorta müqaviləsinə əlavə sığortalamaqdır.

Reklam nişanları

Müqavilə, müqavilənin coğrafi əhatə dairəsi çərçivəsində istənilən yerdə quraşdırılan reklam nişanlarını sığortalamaq məqsədilə genişləndirilir.

İşçi maşınları

Müqavilə Sığortalının sərnəşin və yük liftlərindən, qaldırıcı cihazlardan, digər maşınlardan, o cümlədən işlərin görülməsi zamanı özügedən maşınlardan (bunlar məcburi Məsuliyyətsığortası ilə sığortalanan və ya sığortalana bilməz) istifadəni sığortalamaq üçün genişləndirilir.

Riskin aşkar olunmasında nəzərdə tutulmayan səhvlər

Sığortaçı razılaşır ki, sığortalı tərəfindən günahsız və ya etinasız ifşa, və ya günahsız və etinasız, yalan təqdimat üçün sığortadan boyun qaçırmmamalı və ya Müqaviləni və ya onun hər hansı hissəsini ləğv etməməlidir.

Sosial fəaliyyətlər

Müqavilə hər hansı assosasiya, klub və ya digər təşkilat və onların Sığortalı tərəfindən cəlb olunmuş üzvlərini əhatə etmək üçün genişləndirilməlidir. Beləki, belə fəaliyyətlər Sığortalının razılığı və xəbərdar olması əsasında sosial və istirahət məqsədləri üçün Sığortalının işçiləri üçün və ya onlar tərəfindən təşkil olunmalıdır. Lakin, Müqavilə belə sosial və ya istirahət və ya digər növ fəaliyyətlərdən meydana çıxmış Məsuliyyəti sığortalamaqdır.

Əlavə itkilər

Ümumi Şərtlərdə qeyd olunan terminlərə baxmayaraq, Bu sığorta əlavə itkiləri sığortalamaq üçün genişləndirilir. Bu, gəlirlərin itkisi, vaxt itkisi, oxşar əlavə itkilər deməkdir, lakin bu sığortada belə bir şərt nəzərə alınmalıdır ki, bütün itkilər Müqavilə ilə sığortalanan ziyanın nəticəsi olmalıdır.

Müqavilə, tərkib hissələri və yarımçıq itkilər və əlavə öhdəliklə bağlı iddialardan ortaya çıxmış əlavə itkiləri sığortalamır

Sərti Öhdəlik

Müqavilə, Sığortalı üçün işlərin yerinə yetirilməsi zamanı Sığortalının subpodratçıları və ya təchizatçıların səbəb olduğu ziyan və itki və ya fiziki zədə üzrə Sığortalının boynuna qoyulmuş Məsuliyyəti sığortalamaq üçün genişləndirilir. Lakin bu əlavə belə Sığortaçının, məsul təchizatçı və ya subpodratçılara qarşı bərpa fəaliyyətlərini tətbiq etmək hüququnu məhdudlaşdırmır.

Qarşılıqlı subroqasiyadan imtina üzrə əlavə

Müqavilə Sığortalının aşağıda qeyd olunanlar üzrə Məsuliyyəti üçün sığortanı əhatə etmək məqsədilə genişləndirilmişdir:

1. öz işçilərinin məruz qaldığı fiziki zədələr və
2. işçilərə aid əmlaka dəyən ziyan,

Bu öhdəlik, müqavilə ilə razılaşdırılmış qarşılıqlı subroqasiya hüququndan imtina ilə bağlı yarandıqda.
Sığortaçılar həm də müqavilə tərəfdarına qarşı reqress hüququndan imtina edə bilər.

Tamamlanmış layihələr

Tamamlanmış layihələrlə bağlı, Müqavilə həmçinin tamamlanmış layihələrlə əlaqədar istifadə olunan maşın və avadanlıqların səbəb olduğu itki və zədələri, həmçinin planlaşdırma və layihədə səhvlər və nöqsanlarla əlaqədar olan itki və zədəni sığortalayır.

Nəqliyyat vasitəsi

Ümumi sığorta şərtlərindən asılı olmayaraq, və müvafiq olaraq bu sığorta, qanunvericiliklə icbari sığorta tələb edən, sığortalının sahib olduğu və ya icarə və kirayə götürdüyü, və ya kreditə verilmiş və ya sığortalanmış bizneslə əlaqədar olaraq sığortalı tərəfindən istifadə olunan mühərrikli nəqliyyat vasitələrindən istifadə ilə əlaqədar olaraq fiziki zədə və mülkiyyətə dəyən ziyan üçün sığortalının qanuni öhdəliyini sığortalamaq üçün genişləndirilir

Bu əlavə ilə əlaqədar verilmiş ödəniş yalnız qeyd olunanlardan yuxarıları tətbiq olunmalıdır:

- 1) Ödəniş üzrə qoyulmuş limit; və ya
- 2) ABŞ və Kanadada: 5,000,000 dollar; və ya
- 3) Dünyanın qalan hissəsində; 2,000,000 avroya bərabər yerli valyuta

Sığortaçı aşağıdakılar üzrə öhdəlikli hesab olunmur:

- a) Sürücülük vəsiqəsi olmayan və ya belə bir vəsiqədən məhrum olunmuş, Sığortalıya məlum şəxs tərəfindən idarə olunan nəqliyyatın səbəb olduğu fiziki zədə və ya əmlaka dəyən ziyan
- b) Nəqliyyat və ya onun hissələrinə (bu hissələr Sığortalının məsul olduğu üçüncü şəxsinin mülkiyyətində olmazsa) dəyən ziyan.

Yanğın nəticəsində dəyən ziyanə görə məsuliyyət

Müqavilə yanğın nəticəsində dəyən ziyanə görə məsuliyyəti əhatə edəcəkdir.

İnşaatçının Məsuliyyəti

Müqavilə şirkətin istismarı üçün istifadə olunan yeni binaların Sığortalı tərəfindən genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi və tikintisi ilə əlaqədar inşaatçının öhdəliyini sığortalayacaqdır.

Bu əlavə üçüncü tərəfin məruz qaldığı fiziki zədə və ya əmlaka dəyən ziyanlara tətbiq olunmalıdır. (bir şərtlə ki yüksək riskli iş yəni yeraltı suların səviyyəsinin aşağı salınması, zivana açılması, partlayış işləri və s avtomatik olaraq sığortaya daxil edilmir və genişləndirmə/modernləşdirmə üçün cizgilərin hazırlanması Müqavilə ilə sığortalanmır.)

İllik AZN ... alt hədd bu əlavəyə tətbiq olunmalıdır və bu məbləğ Müqavilənin ümumi sığorta məbləğinə daxil edilməlidir.

Dəmir yolları üzrə Məsuliyyət= Dəmir yollarının istismarı:

Müəyyən olunmuş tarixdən bəri, Müqavilə relslərin istismarı və paravoz və vaqonların idarə olunması ilə əlaqədar sığortalının öhdəliyini daxil etmək məqsədilə genişləndirilmişdir. (bir şərtlə ki, bu fəaliyyətlər Sığortalının şəxsi obyektində yerinə yetirilmiş olsun). Bu o deməkdir ki, Müqavilə ictimai dəmir yol şəbəkələri və Sığortalının şəxsi obyektlərindən kənar yerləşən dəmiryol şəbəkələrində idarəni (sürməyi) əhatə etmir. Bundan əlavə, bu sığorta yalnız təlim almış heyət tərəfindən idarə olunan dəmir yolları nəqliyyatına tətbiq olunur.

Dəmiryolu nəqliyyatının səbəb olduğu zədələr:

Müqavilə, dəmiryol ehtiyatlarında olan nasazlıqla əlaqədar Sığortalının dəmir yolu ehtiyatlarının (paravoz və vaqon) səbəb olduğu üçüncü tərəfin məruz qaldığı fiziki zədə və əmlaka dəyən ziyan üçün Sığortalının öhdəliyini sığortalayır. Bu əlavə Sığortalının şəxsi obyektlərindən kənar da tətbiq olunur.

Bu sığorta paravoz və vaqonların normal istismarını həyata keçirən Sığortalıya tətbiq olunur.

Cinayətin araşdırılması ilə əlaqədar olaraq məhkəmə məsrəfləri ilə bağlı əlavə

Sığortaçı, sığortalının, və ya sığortalının direktoru, məmuru və ya işçisinin tələbi əsasında, İş yerində işçilərin sağlamlığı və təhlüksizliyini idarə edən hər hansı yurisdiksiyada qayda və qanunvericiliyə əsasən, sığorta müddətində yerinə yetirilmiş və ya yerinə yetirilməsi ehtimal olunan cinayət üçün sığortalı və ya sığortalının direktoru, məmur və ya işçisinə qarşı qaldırılmış cinayət araşdırmasının müdafiəsi ilə bağlı yaranan qanuni haqlar və məsrəflər və məhkəmə xərcləri üzrə sığortalını sığortalayır.

ABS-da məlum təhlükələrdən çirklənmə üzrə sığorta

Sığortaçılar aşağıda qeyd olunanlar nəticəsində Amerika Birləşmiş Ştatları, onun ərazisi və tabe olan zonalarda, o cümlədən Puerto-Rikoda yaranmış sızma, çirklənmə və korlanmanın bilavasitə və dolayı yolla səbəb olduğu mülkiyyətə dəyən ziyan və fiziki zədələr üçün qanuni öhdəliklə bağlı sığortalını sığortalayır:

- a) bilməyərəkdan baş vermiş yanğın, ildırım, partlayış, daxili partlayış, qasırğadan dəyən ziyan, və ya sığortalının, sahibkar və istehlakçı kimi, qanuni məsuliyyətində olan hər hansı stansiya, avadanlıq və ya binaya qarşı banditizm və vandalizm ;
- b) hər hansı nəqliyyat vasitəsinin toqquşması, çevrilməsi və ya dağılması;
- c) sığortalının obyektində boruların partlaması, qırılması (qeyri-qənaətbəxş texniki xidmət və nəzarət və ya texniki xidmət və nəzarətin yerinə yetirilməməsi nəticəsində baş verməzsə).

Sığortaçılar aşağıdakılar üzrə məsul hesab olunmur:

- I. Sığortalının birbaşa və ya dolayı yolla yeraltı əməliyyatları nəticəsində mülkiyyətdən istifadədən yaranan itki və zədə və yeraltı neft qaz və ya digər maddələrin çıxarılması və ya itkisi və ya dəyən ziyan;
- II. cərimələr, cəzalar, nümunəvi və ya üçqat zədələr və ya kompensasiya tələb edən zədələrin çoxalması nəticəsində meydana çıxmış digər zədələr;
- III. hər hansı növ çirkəbin idarə olunması, emalı, təmizlənməsi, axıdılması və ya atılması üçün qismən və ya tam istifadə olunan yer və sahə;
- IV. sızmış zibilin və ya çirkləndirici maddələrin qiymətləndirilməsi, monitorinqi, və ya idarə olunması ilə bağlı xərclər;
- V. sığortalının mülkiyyətində olan, icarəyə və ya kirayəyə götürülmüş və ya sığortalının nəzarəti altında olan əmlaka sızan, çirkləndirici maddələrin təmizlənməsi, zərərsizləşdirilməsi və ya təmizlənməsi ilə bağlı xərclər. həmçinin belə bir əmlakın təmiri və bərpası üçün tələb olunan xərclər.

Müddətin bitməsi ilə bağlı maddə

Ümumi Şərtlərdə verilən "Müqavilə Müddəti" ifadəsinə baxmayaraq, Müqavilədə müddətin bitməsi ilə bağlı maddə yoxdur. Bu o deməkdir ki, bu sığorta, ziyanın qeyd olunması və bildirilməsi vaxtından asılı olmayaraq, sığorta müddətində baş vermiş zədəyə görə Məsuliyyəti sığortalayır.

A) İddiaların şərtsiz azadolmadan aşağı olanda idarə olunması

B) Çartis şərtsiz azadolmadan aşağı olan iddialara pulsuz baxacaqdır. İddiaların idarəsi ilə bağlı digər xarici ödənişlər və xərclər sığortalı tərəfindən ödəniləcək.

İstisnalar

:

Asbest

Asbestin tam istisnası.

Silikoza

kvars məhsulları, kvars liflər, kvars tozu və ya hər hansı formada olan kvarsın mövcudluğu, daxilə qəbulu, və ya udulması, sorulması və ya təsiri nəticəsində birbaşa və ya dolayı yolla tam və ya qismən meydana gəlmiş zədələrlə əlaqədar iddiaları və ya kvars məhsulları, kvars liflər, kvars tozu və ya hər hansı formada olan kvarsın mövcudluğu, daxilə qəbulu, sorulması və ya udulması və ya təsiri nəticəsində yaranan Fiziki zədə və ya əmlaka dəyən zədə, və ya hər hansı digər itki ilə əlaqədar olaraq hər hansı tərəfin sığortalanması üçün sığortalının öhdəliyini sığortalamır.

Ləğv olunma:

Müqavilə avtomatik yenilənmir, lakin bitmə vaxtından bir ay əvvəl bu barədə danışıqlar təşkil olunmalıdır.

ÇİRKLƏNMİŞ MƏHSULLARIN SİĞORTASI İLƏ BAĞLI ŞƏRTLƏR

XÜSUSİ ŞƏRTLƏR

: Bərpa xərcləri

Bərpa xərcləri Məsuliyyətlimitinin 35%-i qismində götürülür.

Üçüncü tərəfə müraciət

Üçüncü tərəfə müraciət xərcləri Məsuliyyətlimitinin 50% qismində məhdudlaşdırılır

Antireklam

Antireklam Məsuliyyətlimitinin 50% nisbətində məhdudlaşdırılır.

Şantaja görə ödəniş

Şirkət hər bir itki üçün Şantaja görə Ödənişi ... Manat həcmində qiymətləndirmişdir.

Kanseroqen maddələrlə bağlı istisna

Bu istisna, "bütün kanseroqenlər" əvəzinə XTBA (Xərçəngin Tədqiqi üzrə Beynəlxalq Agentlik) tərəfindən müəyyən olunmuş "insanlarda kanseroqen" Qrup 1-ə tətbiq olunur və yalnız insanlarda kanseroqenlər adı altında qeyd olunan maddələrə istinad olunur

Bundan əlavə, Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkəti aşağıdakılarla bağlı olan insidentlərdə Kanseroqen maddələr üzrə İstisnalara tətbiq olunmayacaqdır:

1. Şüşə və ya xarici cəsədlər
2. 360 gün müddətində fiziki zədə, xəstəlik, naxoşluq, yara və ya ölümə səbəb olan hər hansı maye
3. Məhsullara pis niyyətli müdaxilə

Mənfəət

Çartis Azərbaycan Sığorta Şirkətinə aid terminlər bəndi 4.1 (iii) göstərilmiş "Mənfəət" gəlirləri (gəlirlər üzrə hesabatda müəyyən olunduğu kimi), satışı (o cümlədən pivə və spirtsiz içkilər üçün aksiz) qoyulmuş aşağı vergi və ödənişlər, eləcə də güzəştlər və geri qayıdan qablaşdırma kimi müəyyən olunmuş xalis mənfəətdir.

İddiaların şərtsiz azadolmadan aşağı olanda həll olunması

Səğortaçı həm özünüsüğorta üzrə tutumlar çərçivəsində və həm də ondan yuxarı olan iddiaları idarə edəcək, lakin özünüsüğorta üzrə tutumlar çərçivəsində ödəniş etməyəcək.

**MƏSULİYYƏT SİĞORTASI” ÜZRƏ
TARİF DƏRƏCƏLƏRİNİN HESABLANMASI**

(sığorta məbləğinə %-lə)
sığorta obyektı, keçirilən tədbirlər, riskin dərəcəsiəndən asılı olaraq

Cədvəl 1

Sığortalanan fəaliyyətin növü	Vurulan zərəərə görə sığorta tarifləri		
	Şəxsə	Əmlaka	Ətraf mühitə
İctimai kütləvi tədbirlərin təşkili və keçirilməsi	0,30	1,25	1,4
İdman tamaşa və mədəni maarif tədbirlərin təşkili və keçirilməsi	0,20	1,50	1,5
Reklam və bayram tərtibatı ilə əlaqədar işlərin təşkili və keçirilməsi	0,80	0,75	1,2
Binaların, tikintilərin, ərazilərin, torpaq sahələrin saxlanılması və istismarı	0,80	1,50	1,50
Keramika, farfor (çini), sement, kərpic və oxşar istehsalat	0,20	1,50	1,50
Tikinti, quraşdırma və təmir işlərin aparılması	0,90	2,25	1,2
Meşə və kənd təsərrüfat istehsalatı	0,30	1,25	0,75
Sahibkarın (işə götürənin) məsuliyyəti	0,65	0,50	
Heyvanların saxlanılması	0,90	1,50	1,0
Digər tədbirlər və istehsalatlar	0,25	2,0	1,7

Cədvəl 1-ə aid olan qeydlər:

1. Sığortaçıının məsuliyyət həcmi, sığorta örtüyünün ərazisini və riskin dərəcəsinin müəyyən edilməsində əhəmiyyət daşıyan digər halları nəzərə alaraq, Sığortaçı müəyyən sığorta müqaviləsi bağladıqda təyin edilmiş tariflərə artırma və azaltma əmsallarını tətbiq etmək hüququna malikdir.

2. Bir ildən az müddətə müqavilə bağlandıqda sığorta mükafatı ümumi illik sığorta mükafatının cədvəl 2-də və yaxud cədvəl 4-də göstərilən əmsalı hasili kimi hesablanır.

Cədvəl 2

Müqavilənin qüvvədə olma müddəti (aylarla)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
İllik mükafatdan faiz	20	30	40	50	60	70	75	80	85	90	95

3. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti zamanı tərəflərin razılığı ilə Sığortaçıının məsuliyyət limiti artırılarsa, əlavə sığorta haqqı aşağıda göstərilən düstur ilə hesablanır:

$$\tilde{N}H_{\text{əlav}} = (\tilde{N}M2 - \tilde{N}M1) * \hat{O}/12, \text{ harada:}$$

$\tilde{N}M1, \tilde{N}M2$ –əvvəlki və sonuncu məsuliyyət limitinə müvafiq olaraq illik sığorta mükafatı

\hat{O} – sığorta müqaviləsinin başa çatmasına qalan tam ayların miqdarı .

4. Sığorta müqaviləsi vaxtından əvvəl ləğv edildikdə qaytarılan sığorta haqqının hissəsi miqdarı aşağıda göstərilən düstur ilə hesablanır:

$$\tilde{N}H_q = \tilde{N}M1 * (1 - \hat{E}),$$

burada $\tilde{N}H_q$ –illik sığorta mükafatıdır;

Ê – sığorta mükafatının istifadə etməsi əmsalı (cədvəl 3 ilə hesablanır)

Cədvəl 3

Müqavilənin qüvvədə olma müddəti (aylarla)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ê əmsalı	0,2	0,35	0,5	0,6	0,65	0,7	0,75	0,8	0,85	0,9	0,95	1,0

Cədvəl 1 ilə əhatə olunmayan və yaxud riskin baş vermə ehtimalına təsir edən amillərin bu cədvəldə nəzərdə tutululardan fərqli olduğu hallarda tarifi hesablanması aşağıdakı qaydada aparılır:

- a) Konkret risk üzrə əldə olan statistika əsasında müəyyən edilmiş sığorta hadisəsinin baş vermə ehtimalı (q): 0,02;
- b) Bir müqavilə üzrə orta sığorta məbləği ($S_{o.c.m}$): 80 mln. manat;
- c) Bir müqavilə üzrə orta sığorta ödənişi ($S_{o.c.ö}$): 40 mln. manat;
- d) Bağlanılacaq müqavilələrin sayı (n): 40.

Tarif dərəcəsinə B, netto-dərəcəni A, netto-dərəcənin əsas hissəsini K_1 , risk üstəliyini isə K_2 ilə işarə edək. Onda

$$K_1 = \frac{100qS_{i.n.p}}{S_{i.n.i}} = \frac{100 \cdot 0,02 \cdot 40000000}{80000000} = 1 \text{ manat.}$$

Risk üstəliyini hesablamaq üçün 1,3 əmsalından istifadə edəcəyik. Bu o deməkdir ki, yığılmış sığorta mükafatları 0,9 ehtimalı ilə sığorta ödənişlərinin verilməsinə kifayət edir. Beləliklə,

$$K_2 = 1,3 \cdot 1,2K_1 \cdot \sqrt{\frac{1-q}{nq}} = 1,2 \cdot 1,3 \cdot 1 \cdot \sqrt{\frac{1-0,02}{40 \cdot 0,02}} = 1,7 \text{ manat}$$

$$A = K_1 + K_2 = 1 + 1,7 = 2,7 \text{ manat}$$

Tarifi struktur: netto-dərəcə - 75%, yüklənmə - 25%.

$$B = \frac{100A}{100-25} = \frac{100 \cdot 2,7}{75} = 3,6 \text{ manat.}$$

Sığorta riskinin dərəcəsinə təsir edən amillərdən, azadolmadan, əmlakın növündən və s. şərtlərdən asılı olaraq yuxarıda göstərilən tarif dərəcəsinə (0,01 - 0,9) azaldıcı və (1,01 - 10) artırıcı əmsallar tətbiq edilə bilər.

Sığorta müqaviləsi bir ildən az müddətə bağlandıqda və ya vaxtından qabaq qüvvədən düşdükdə haqq aşağıdakı cədvəl üzrə hesablanır:

Vaxtından qabaq xitam verilən və ya bir ildən az müddətli müqavilələr üzrə haqqın hesablanması cədvəli

Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti (gün)	İllik haqqın faizi	Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti (gün)	İllik haqqın faizi
15	154-15653
26	157-16054
3-47	161-16455
5-68	165-16756
7-89	168-17157
9-1010	172-17558
11-1211	176-17859
13-1412	179-18260
15-1613	183-18761
17-1814	188-19162
19-2015	192-19663
21-2216	197-20064
23-2517	201-20565
26-2918	206-20966
30-3219	210-21467
33-3620	215-21868
37-4021	219-22369
41-4322	224-22870
44-4723	229-23271
48-5124	233-23772
52-5425	238-24173
55-5826	242-24674
59-6227	247-25075
63-6528	251-25576
66-6929	256-26077
70-7330	261-26478
74-7631	265-26979
77-8032	270-27380
81-8333	274-27881
84-8734	279-28282
88-9135	283-28783
92-9436	288-29184
95-9837	292-29685
99-10238	297-30186
103-10539	302-30587
106-10940	306-31088
110-11341	311-31489
114-11642	315-31990
117-12043	320-32391
121-12444	324-32892
125-12745	329-33293
128-13146	333-33794
132-13547	338-34295
136-13848	343-34696
139-14249	347-35197
143-14550	352-35598
147-14951	356-36099
150-15352	361-365100

ASININ
NÖ7

QAYDALAN
AZERBAIJAN RES
SİGÖ

AZERBAIJAN
DÖVLƏTİ

